

sestra

roku 2009

Palác Žofín
25. 2. 2010

?????

Je třeba vážit si odbornosti sester

Stejně jako u předchozích devíti ročníků soutěže Sestra roku byla i v případě jubilejního desátého patronkou soutěže Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97. Letošního vyhlášení výsledků soutěže a slavnostního galavečera se však Dagmar Havlová nemohla bohužel pro nemoc zúčastnit, přesto hosty pozdravila prostřednictvím filmové záznamu.

Patronaci nad soutěží Sestra roku převzala i letos, v případě 10. jubilejního ročníku, Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97. Nabízí se proto tradiční otázka: Můžete za těch deset let posoudit význam a vývoj soutěže a její vnímání laickou veřejností?

V případě vnímání soutěže laickou veřejností není jednoduché jednoznačně odpovědět. Rozhodně však má tato akce velký význam pro sestry. Důležitá je samozřejmě také pro všechny, kteří se sami ocitli v nemocniční péči nebo docházeli za svými blízkými. Tento akt jakéhosi neokázalého poděkování sestrám význam rozhodně má.

Z důvodu nemoci jste se bohužel letos nemohla zúčastnit slavnostního galavečera, jehož jste každoročně také významnou aktérkou, protože kromě patronace nad celou soutěží jste i předávající Čestné ceny za celoživotní dílo v ošetrovatelství. Čeho si nejvíce ceníte u lidí, kteří zůstali po celý život věrni své náročné práci nelékaře, jež bohužel stále ještě nedosahuje zasloužené společenské prestiže?

Ano, letos jsem sama pacient. Pro mě osobně má povolání sestry velkou prestiž – je to právě sestra, kdo vytváří na oddělení atmosféru, ona svým úsměvem a laskavostí, nebo naopak na-

bručeností a neochotou určuje vizitku zdravotnického zařízení. Také všichni víme, že sestry nejsou dostatečně oceňovány, já ale věřím, že je potřeba vážit si jejich odbornosti, oddanosti a výsledků, protože pomáhají lidem změnit a leckdy i zachránit život. Často na ně vzpomínáme pouze ve chvílích, kdy je potřebujeme, ale ony své povolání neberou jako prostředek k obohacení či slávě, berou je jako poslání.

Mezi finalisty Sestry roku 2009 bylo za dobu trvání soutěže zatím nejvyšší zastoupení také mužské části populace. Muži mezi nelékaři nejsou raritou, mezi sestrami však společnost na muže úplně navyklá není. Co byste vzkázala těm, kteří nad sestrou-mužem „kroutí hlavou“?

Nevidím jediný důvod, vždyť dávno existují řádové sestry i milosrdní bratři, v cizině je to běžné. V Innsbrucku Václava ošetřoval zdravotní bratr a mně to vůbec nepřišlo divné. Zřejmě jsou tam lépe placeni a užívají tak rodinu.

Novinkou 10. ročníku soutěže bylo vyhlášení ceny Sestra mého srdce. Odborná i laická veřejnost měla možnost v internetovém hlasování zvolit jednoho z finalistů soutěže a udělat z něj dalšího „vítěze“

večera – Sestru mého srdce. Cílem inovace nebylo „předat další ocenění“, ale najít novou cestu medializace náročnosti povolání sestry široké veřejnosti. Možná je to dobrý nápad i pro příští ročníky a doufám, že u příležitosti toho příštího se shledáme ve zdraví. Sestra nám všem dává víru a naději, nejde pouze o soutěž.

Hovořily jsme o inovaci v soutěži Sestra roku. Jaké nové projekty chystá Nadace VIZE 97?

V Nadaci se zaměřujeme především na dlouhodobé projekty, kterých máme poměrně mnoho. V letošním roce tak chceme dále rozvíjet naši snahu o snížení úmrtnosti na rakovinu tlustého střeva. Po bezplatné prevenci, kterou jsme zorganizovali v roce 2000, můžeme zaznamenat pokles úmrtnosti ročně asi o 3000 pacientů. Nezapomínáme ani na nadané studenty, pro které sháníme stipendia na zahraničních univerzitách, podporujeme staré lidi v hospicích a zařízeních paliativní péče, ale přijímáme samozřejmě žádosti i od dalších potřebných. V kostele sv. Anny plánujeme další restaurování starobylých fresek a stále se snažíme získat finance na rekonstrukci střechy a fasády kostela. Také za tímto účelem získávání prostředků zde uskutečňujeme mnoho kulturních akcí, např. také Struny podzimu, některé koncerty Pražského jara a další. Srdečně vaše čtenáře zveme.

Mgr. Martina Pelikánová

Zdravice

Prostřednictvím filmového záznamu pozdravila finalisty soutěže a všechny přítomné hosty večera také patronka soutěže Dagmar Havlová. Propojení Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97 a soutěže Sestra roku se stalo s léty milou tradicí.

Dagmar Havlová: „Dobrý večer, jsem velice ráda, že jako patronka Sestry roku můžu alespoň touto cestou poblahopřát všem oceněným. Chci za tuto možnost poděkovat, protože bych chtěla vyjádřit dík všem sestrám, jak pečlivě se starají o své svěřence, své pacienty, a chtěla bych říci, že jejich práce je velmi, velmi důležitá pro nás pro všechny. Hezký večer.“

České ošetřovatelství mělo a má mnoho velkých osobností!

Zúčastnit se slavnostního galavečera u příležitosti vyhlášení výsledků 10. jubilejního ročníku soutěže Sestra roku měla ve svém bohatém pracovním programu zařazeno i ministryně zdravotnictví Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA. Svůj pozdrav sestrám přítomným, ale i těm, které ve chvíli oslav pečovaly o své pacienty, však nemohla z pódia osobně pronést pro nečekané pracovní povinnosti. Proslov paní ministryně proto zazněl z úst náměstkyně pro zdravotní péči MUDr. Markéty Hellerové. Vše však nakonec dopadlo dobře, ministryně zdravotnictví se k hostům připojila ještě v průběhu oficiální části večera, a mohla tak na pódiu pográtulovat a předat cenu vítězce v kategorii Sestra v nemocniční a ambulantní péči.

Vážené dámy, vážení pánové, milé sestry, jsem velmi potěšena, že mám příležitost promluvit k největší skupině zdravotnických pracovníků, kterou bezpochyby sestry jsou. Vystřídala jsem v této roli již osmého ministra od doby, kdy vznikla tato jedinečná myšlenka uspořádat slavnostní vyhlášení Sestry roku. Jsem ráda, že zde mohu být osobně a že Ministerstvo zdravotnictví České republiky nad touto akcí převzalo záštitu. Věřím, že to budete vnímat i jako projev úcty

státní instituce k vašemu povolání, které vyžaduje stále více naší pozornosti.

Uvědomujeme si, že vaše práce je velmi důležitá, zodpovědná a náročná. Každý den pomáháte někomu blízkému v našem okolí a záleží jen a jen na vás, jakou tuto pomoc bude mít podobu. Může být v uvozovkách „pouze“ profesionální, poskytnutá na vysoké odborné úrovni, ale může mít také hodnotu, kterou je vklad vašeho citu a porozumění lidem, kteří vaši pomoc potřebují. Takovou hodnotu je velmi obtížné garantovat či nařídit, ta vychází z vašeho srdce.

Často užívané rčení, že práce sester je služba, má své opodstatnění, neboť každým dnem vstupujete do intimních zákoutí těla i duše nemocného. Přitom ubránit se zneužívání moci, neměnnosti v projevech, odosobnění či cynismu a najít rovnováhu mezi profesionalitou, důstojností, nadhledem na jedné straně a laskavostí, důvěrností a empatií na straně druhé, je úkol nad jiné těžký.

Vaše laskavost, úsměv, vcítění se a rovněž umění naslouchat je přidanou hodnotou danou vašim pacientům, kterou nelze vyjádřit penězi. Z toho důvodu vnímám jako nadmíru důležité a správné pořádání akcí, jako je Sestra roku, kde vám všem můžeme poděkovat.

Úmyslně jsem řekla všem, neboť poděkování patří nejen nominovaným sestrám nebo vám zde v sále, ale i tisícům dalších sester, které působí v nemocnicích, v primární péči, v ošetřovatelských domech nebo v sociální péči, v řízení sester, v jejich výuce nebo v ošetřovatelském výzkumu.

České ošetřovatelství mělo a má mnoho velkých osobností, které inspirují a vedou vás ve snaze o vysoce odbornou péči o pacienty. Všechny tyto osobnosti jsou charakteristické

láskou k lidem, zájmem o bližního a nesobekým jednáním. Tyto vlastnosti spojují minulost, přítomnost a budoucnost ošetřovatelského povolání. Dvacáté první století by mělo být stoletím komunikace, vztahů, empatie, snahy o harmonii citů a rozumu a všeho toho, čeho se mnohdy nedostávalo v přetechizovaném století minulém. Je to velká příležitost pro další rozvoj vašeho krásného povolání.

Chtěla bych se také krátce zmínit o přítomnosti. Mám na mysli opatření ke stabilizaci sester, jež řešení není vůbec jednoduché. Již jsem si to vyzkoušela na všech možných pozicích – v profesní organizaci, ve funkci náměstkyně ošetřovatelství, ředitelky nemocnice a nyní v pozici ministryně. Zajistit dostatek ošetřovatelského personálu, tj. všeobecných sester, zdravotnických asistentů, ale i ošetřovatelů, sanitářů a jiných nelékařských pracovníků, není lehký úkol pro žádného z ministrů. Je to problém, kterým se dlouhodobě zabývá celé evropské společenství. Proto mohu s potěšením říci, že to, co se nám za necelý rok podařilo, lze považovat za úspěch. Při řešení této otázky jsem plynule navázala na započaté kroky mých předchůdců. Podařilo se dosáhnout navýšení platů, sestry se staly více samostatnými nositelkami ošetřovatelských výkonů, došlo k navýšení indexace práce sester v seznamu zdravotních výkonů, do pracovních skupin ministerstva byly jmenovány zástupkyně České asociace sester a v neposlední řadě i jmenování první sestry ministryně zdravotnictví České republiky. Průběžně je realizováno financování specializačního vzdělávání nelékařů, pro které je vyčleněna částka 180 milionů korun. Pro sestry je vyhlášeno 730 rezidenčních míst, z nichž mnohé dotace jsou již realizovány. Mým cílem je pokračovat v započatých aktivitách nejen s kolegy na ministerstvu, ale i ve spolupráci s profesními organizacemi, zástupci zdravotnických zařízení, a rozvinout další prvky řízení, jež povedou ke stabilizaci sester. Dnes večer však není mým cílem mít zde politický projev, ale je to slavnostní chvíle, kterou bychom si měli společně vychutnat. Těším se na finalisty, kteří byly nominováni na ocenění Sestra roku 2010. Odborné porotě její úkol nezavídím, nebude pravděpodobně lehký. Chtěla bych proto členům odborné poroty popřát mnoho štěstí při správné volbě. Finalistům žádnou trému a hodně úspěchů. A konečně vám všem v sále nezapomenutelný zážitek.

Náměstkyně ministryně Markéta Hellerová

D. Jurásková se připojila k oslavám v průběhu večera

S. M. Anežka Anna Polehlová

SESTRA V NEMOCNIČNÍ A AMBULANTNÍ PÉČI

S. M. Anežka Anna Polehlová

Staniční sestra, Hospic sv. Jana N. Neumanna, Prachatice

Anna Polehlová, řeholní sestra Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského, pracuje v Hospici sv. Jana N. Neumanna pátým rokem. Anna vstoupila do řádu v roce 1992, přijala řeholní jméno patronky naší vlasti a nikdo jí neřekne jinak než sestra Anežka. Vystudovala střední zdravotnickou školu, absolvovala pomaturní specializační studium v oboru ošetrovatelství v geriatrii a dále se aktivně účastní odborných konferencí. Citujme z nominačního dopisu: „Sestra Anežka je živoucím ztělesněním toho, že v českém zdravotnictví působí lidé, kteří chápou své povolání jako poslání. Je pracovitá, zodpovědná, odborně erudovaná, obětavá, tichá a vždy usměvavá. Nechybí jí však smysl pro humor, je pravou rukou lékařům a přátelskou opo-

rou ošetrovatelskému týmu. Má vzácný dar naslouchání a laskavé komunikace, vyzařuje z ní pokoj a disponuje nekonečnou zásobou vitamínu L – vitamínu lidskosti, který ordinuje všem kontinuálně a v neomezeném množství.“ Kromě vysoké míry odborné erudice a zaškolování mladších kolegyní se věnuje duchovním potřebám pacientů, kterým pomáhá nalézt odpovědi na otázky, jež je tíží na konci jejich dní... Kontakt s nemocnými je jí opravdovou radostí! Snad nejtěžším úkolem je někdy pro ni vybrat si dovolenou a její nectností skutečnost, že nedodrží delku pracovní doby. Sestra Anežka je pacientům hospice průvodcem v nemoci i při jejich cestě na věčnost. Uvedme ještě z dopisu pozůstalého: „Velmi si vážíme služby sester boromejek, jejichž láska k pacientům byla viditelná. Tatínek se naučil jedné z nich říkat anděl a ona jím opravdu byla...“

Miroslava Sedláková

Miroslava Sedláková

Sestra, chirurgická ambulance, Podhorská nemocnice, a. s., Bruntál

Sestra Miroslava Sedláková je řadu let úzce spjedená s propagací metody mokrého hojení ran. Impulzem zaměřit se na tuto moderní metodu byla synova hospitalizace v roce 1999, kdy se mu na patě vytvořil dekubitus. V roce 2001 se Miroslava přihlásila do kurzu Moderního hojení ran v Brně, byla na stáži u primáře Bureše v Pardubicích a nadále se v tomto oboru vzdělává. Dnes je konzultantkou vlhkého hojení ve své domovské Nemocnici Rýmařov a v Domově pro seniory Bruntál. V roce 2006 pořádala chirurgický kongres věnovaný in memoriam kolegyni, která předcházející rok podlehl zlovolnému onemocnění. Tento chirurgický kongres se stal každoroční tradicí. „Osobně jsem sestru Sedlákovou poznala v roce 2006. O rok později se stala mojí vrchní

sestrou. Tehdy byl o Vánocích přijat na naše chirurgické oddělení pacient se sedmi dekubity. Poradila, poskytla mi informace o mokrému hojení ran, a já jsem tak sama v praxi viděla, o čem tato metoda ve skutečnosti je,“ uvádí se v nominačním dopise. Velký úspěch také sklidila její přednáška na kongresu hojení ran v Pardubicích v roce 2007 a o rok později byla tamtéž její prezentace na téma Dekubit – stále aktuální téma... vyhodnocena jako druhá nejlepší. Následovalo pozvání na 19. konferenci EWMA do Helsinek, které se ale bohužel neúčastnila. Přednáška s kalkulací srovnání finančních nákladů klasické léčby a vlhkého hojení se stane pokladem pro MZ ČR. Díky Miroslavě byla také v Podhorské nemocnici otevřena ambulance vlhkého hojení ran, sama je rádcem jak klientům, tak kolegům a jako propagátorka metody vlhkého hojení ran prezentuje své zkušenosti na řadě odborných fór.

Ivana Šulcová

Ivana Šulcová

Dětská sestra, Klinika dětské hematologie a onkologie, FN Motol, Praha

Ivana Šulcová začala po maturitě na střední zdravotnické škole pracovat v Dětském domově v Ratměřicích. Po roce nastoupila na tehdejší II. dětskou kliniku Dětské fakultní nemocnice na Karlově. Záhy začala pracovat na hematologickém oddělení a láska k hematologii jí vydržela doposud. Po přestěhování dětských klinik do Motola pokračovala v působení na dětské hematologii, nejprve jako sestra v trojměnném provozu, následně jako staniční sestra. V roce 1989 absolvovala Ivana Šulcová pomaturní specializační studium v oboru péče o děti a dorost. I po dosažení důchodového věku pokračovala v dosavadní práci a roce 2004, kdy vznikla ve FN Motol Klinika dětské hematologie a onkologie, přešla na nově vzniklé pracoviště.

V letošním roce oslaví Ivana Šulcová významné pracovní jubileum – 51 let působení ve zdravotnictví a 50 let na dětské hematologii v dětské fakultní nemocnici. Za svůj profesní život se stala svědkem převratných změn v jednom oboru medicíny, kdy se z naprosté terapeutické bezmoci v léčbě dětských hematologických malignit na začátku její kariéry dospělo až k současným terapeutickým úspěchům, kdy se takřka 90 % nemocných dětí uzdraví.

I přestože byla dětská hematologie zpočátku těžký a smutný obor, kdy téměř všechny hospitalizované děti umíraly, zachovala si sestra Ivana vždy optimismus a vitalitu, kterými podporovala a podporuje také ostatní sestry v jejich nelehké práci. Rovněž vedení kliniky a kolegové lékaři si jí za její pracovitost, nadšení pro obor, energii a životní optimismus hluboce váží a je pro ně jedním z pilířů tohoto nelehkého oboru.

SESTRA V SOCIÁLNÍ PÉČI

Bc. Petr Anděl

Vedoucí sociálně zdravotního úseku, Domov důchodců, Roudnice nad Labem

Petr Anděl působí ve zdravotnictví a sociálních službách 34 let. Pracoval v léčebně dlouhodobě nemocných, ústavu sociální péče, 12 let byl ředitelem dětského domova zdravotnického typu a nyní čtvrtým rokem zastává pozici vedoucího sociálně zdravotního úseku v domově důchodců. Během krátké doby se mu podařilo stabilizovat ošetrovatelský úsek, záhy prosadil a do praxe zdravotního úseku zavedl standardy ošetrovatelské péče, podílel se na zavádění standardů kvality poskytování sociálních služeb a jejich funkčním propojení s ošetrovatelskými standardy. Zavedl a do funkční podoby také dopracoval systém dokumentace a vykazování sociální a ošetrovatelské péče, který se stal modelem pro totožné systémy v dalších zařízeních. Těmi-

to systematickými kroky tak propojil sociální a ošetrovatelskou péči do funkčního celku, který vychází z individuálních potřeb klientů zařízení a výrazně zefektivňuje poskytování služeb. V práci svých podřízených Petr vždy akcentuje kvalitu a individuální přístup ke klientovi a sám klade stejné nároky i na vlastní práci. Ani jako manažer nikdy nezapomněl na to, že je zdravotníkem, jehož prvořadým úkolem je pomáhat lidem. Proto je pro něj samozřejmostí pomáhat v případě potřeby v péči jak sestrám, tak pečovatelkám a ochotně řeší i složité sociální situace klientů spadající do oblasti sociální práce a psychologické podpory. Také proto si své vzdělávání soustavně doplňoval, nejdříve pomaturitním studiem ošetrovatelské péče o dospělé v geriatrici a studiem organizace a řízení veřejného zdravotnictví, nakonec absolutoriem vysoké školy se zaměřením na sociální práci.

Bc. Bronislava Husovská

Vrchní sestra, Mobilní hospic Ondrášek, o. p. s., Ostrava

Bronislava Husovská patří mezi zdravotníky, kteří poznali práci v domácí péči a uvědomili si, že v naší zemi stále ještě není zajištěna adekvátní péče o umírající pacienty, jejichž přáním je strávit poslední chvíle života doma s rodinou. Proto přijala pracovní nabídku JUDr. Vartové, zakladatelky Mobilního hospice Ondrášek. Péči poskytovala pacientům a jejich rodinám víceméně sama ve spolupráci s lékařem onkologem. Nadšení je krásná věc, ale kvalitní péči nelze poskytovat bez dalšího, ať personálního či materiálního zajištění. Sama tedy ve volných chvílích vyhledávala majitele firem s žádostí o pomoc. Rok neúnavného hledání finančních zdrojů přinesl své ovoce a v lednu 2006 mohl Ondrášek zahájit svou druhou, již plně zajištěnou a funkční etapu. Ročně tak poskytuje kom-

plexní paliativní péči 80 klientům v Ostravě a okolí. Zasluky sestry Husovské jsou o to cennější, že sama v tomto období procházela nelehkým obdobím, a i když mohla přijmout práci sestry v kterékoli nemocnici, a to za podstatně vyšší plat, nadšení pro hospicovou péči jí pomohlo vytrvat a dotáhnout plány do úspěšného konce. Věrná je Bronislava Husovská Ondrášku i nyní. Pracuje jako vrchní sestra a nadále je pro své spolupracovnice vzorem a inspirací svojí vytrvalostí, lidskostí, ochotou pomáhat, vstřícností, pracovitostí a obyčejnou poctivostí. Na závěr ještě citace z nominačního dopisu: „V kolektivu je stmelujícím činitelem, pro naše klienty ‚andělem‘. Ceníme si její touhy a snahy měnit svět k lepšímu a nezištně přispívat tam, kde pomoc mnohdy chybí. Její zásluhou Ondrášek získává dobrou pověst nejen mezi laickou, ale i odbornou veřejností.“

Petr Karaffa

Registrovaná směnová sestra,

Domov pro zrakově postižené Palata, Praha

Petr Karaffa je absolventem tří středních škol ukončených maturitní zkouškou, gymnázia, SZŠ obor rentgenologický laborant a SZŠ obor všeobecná sestra. V sociálních službách pro uživatele se zrakovým deficitem pracuje již 16 let. Je dlouholetým zaměstnancem Domova pro zrakově postižené Palata, kde působí 14 let. Kolegové i klienti oceňují jeho empatii, vstřícnost a přesnost v práci. Jeho pokrokové přístupy a hledání nových metod směřují v každodenní praxi ke zkvalitňování poskytování služeb v oblasti péče o seniory se zrakovým deficitem. V současnosti se podílí na inovativních přístupech k nevidomým uživatelům s demencí. Práce je mu koníčkem, který jej naplňuje, jedním z důkazů je jeho velmi dobrý vztah ke klientům. Dobře si s nimi rozu-

mí a oni oceňují jeho lidský přístup. Petr Karaffa je uznáván a oblíben i svými spolupracovníky v domově pro zrakově postižené, kteří vědí, že se na něj mohou kdykoli obrátit s prosbou o radu či pomoc. V pracovním nasazení je naprosto výjimečný a jeho nadstandardní etický přístup dokládá citace z nominačního dopisu: „Neznáme druhého takového člověka, který by pracoval tak kreativně a tak naplno.“ V loňském roce Petr Karaffa zvítězil v prvním kole soutěže Srdce na dlani, vyhlašované pravidelně Magistrátem hlavního města Prahy, do které kandidáty nominují uživatelé a kolegové z domova Palata. A čím je ještě podle vyjádření navrhovatelky Petr Karaffa výjimečný? „Je nadobře ochotný, klidný, vyrovnaný, empatický, pečlivý, trpělivě naslouchá lidem a projevuje účast. Celou svou bytostí vyzařuje pohodu, což je pro naši práci a pohodu klientů nesmírně důležité.“

MEDAILONKY

Bc. Petr Anděl

Bc. Bronislava Husovská

Petr Karaffa

Mgr. Marie Marková, Ph.D.

SESTRA VE VÝZKUMU A VZDĚLÁVÁNÍ

Mgr. Marie Marková, Ph.D.

Pedagogický pracovník, Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, Brno

Cesta doktorky Markové k ošetrovatelství začala netradičně na gymnáziu, po kterém následovalo absolutorium SZŠ, obor porodní asistentka. Poté sestra Marková pracovala postupně na gynekologickém oddělení, oddělení nukleární medicíny a ORL. V roce 1997 nastoupila do Národního centra ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně jako pedagogický pracovník, kde pracuje dosud. V průběhu let si rozšiřovala své vzdělání od pomaturitního specializačního studia oboru nukleární medicína, ošetrovatelská péče v chirurgii, ošetrování stomií, přes bakalářský studijní program ošetrovatelství, magisterský program učitelství odborných předmětů SZŠ až po doktorandské studium ukončené v roce 2007. Doktorka Marková je au-

torkou řady publikací, aktivně se účastnila zahraničních stáží a projektů, je členkou řešitelského týmu projektu Vytvoření/aktualizace učebních osnov vzdělávání zdravotnických pracovníků v oblasti veřejného zdraví. Neocenitelná je její práce koordinátorky mezinárodního projektu E-learning in Community Care v programu Leonardo da Vinci, realizovaného v letech 2007–2009, jehož hlavním cílem bylo vytvoření vzdělávacího programu pro sestry a porodní asistentky v komunitní a primární péči s využitím inovativní metody e-learningu. Projektu se účastnily ČR, Maďarsko, Polsko, Slovensko a Francie. A právě vedení, úspěšné dokončení a prezentace tohoto projektu u nás i v zahraničí jsou jedním z hlavních argumentů nominace doktorky Markové, společně s oceněním její práce, organizačních schopností a ochoty být kdykoli rádcem kolegům i studentům.

Doc. PhDr. Dagmar Mastiliaková, Ph.D., RN

Doc. PhDr. Dagmar Mastiliaková, Ph.D., RN

Pedagog, Ústav ošetrovatelství,

Fakulta veřejných politik, Slezská univerzita v Opavě

Klinické praxi v ošetrovatelství se docentka Mastiliaková věnovala 27 let, jako vysokoškolský pedagog působí již 15 let. Působila na LF v Hradci Králové, na Zdravotně sociální fakultě v Ostravě a před 4 lety položila základní kámen vysokoškolského studia ošetrovatelství na Slezské univerzitě v Opavě, kde vybudovala jedno z nejmodernějších pracovišť s vizí evropské kvality ve vzdělávání sester. Díky nezdolnosti, nadšení a usilovné práci získala řadu grantů a projektů, které mj. umožnily vybudování e-learningového zázemí pro rozšíření akreditace o kombinovanou formu studia v oboru všeobecná sestra, kde už zahájilo studium 166 sester. K volbě profese sestry a později vysokoškolské pedagožky dospěla vcelku přirozeně. Jako nejstarší z pěti dětí získávala

od útlého dětství cenné zkušenosti v péči o mladší sourozence. Je jí blízká empatie, sounáležitost, vzájemná pomoc a nezištná spolupráce. Tyto lidské hodnoty doc. Mastiliaková přenáší nejen do výuky, ale také do pracovní atmosféry v poměrně mladém ústavu. Od roku 1995 se v ČR začala podílet na inovaci obsahu výuky sester a zavádět novou, do té doby neznámou, terminologii v ošetrovatelství. Její publikace znají sestry nejen v ČR, ale i na Slovensku. Nedílnou součástí tvůrčích aktivit doc. Mastiliakové je i mezinárodní spolupráce se zahraničními partnery, která významně ovlivňuje nejen rozvoj pracoviště Ústavu ošetrovatelství na Slezské univerzitě v Opavě, ale umožňuje realizovat tolik potřebné mobility nejen pedagogů, ale i studentů. Svou práci doc. Mastiliaková vykonává srdcem a láskou k lidem i profesi je její charakteristickou vlastností.

Doc. PhDr. Gabriela Sedláková, Ph.D.

Doc. PhDr. Gabriela Sedláková, Ph.D.

Pedagog, VŠ sv. Alžběty, Bratislava, detašované pracoviště Příbram, Jihočeská univerzita České Budějovice, SZŠ a VZŠ Příbram

Po absolutoriu SZŠ v Rožnavě pracovala Gabriela Sedláková jako sestra u lůžka na chirurgickém oddělení, na očním oddělení, v LDN, aby nakonec objevila své poslání v péči o ženu na gynekologicko-porodnickém oddělení. Soustavně si doplňovala své vzdělání, nabyla odborné způsobilosti ženské sestry a po ukončení studia na FF Univerzity Komenského v Bratislavě v oboru pedagogika-ošetrovatelství zanechala klinického působení a po 23leté praxi se vydala na pedagogickou dráhu. Působila jako vyučující odborných předmětů na SZŠ, zástupce ředitele školy, garant studia pro obor diplomovaná všeobecná sestra a diplomovaná porodní asistentka. V roce 2002 se rozhodla pro pedagogické působení v ČR. Odborné předměty vyučovala na VZŠ v Duškově

ulici v Praze, nadále působí jako odborný pedagog na SZŠ a VZŠ v Příbrami a odborná asistentka, později jako docent, na katedře ošetrovatelství Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Společně s tím si nadále zvyšovala vzdělání. V Trnavě získala titul doktor filozofie v oboru ošetrovatelství, docenturu obhájila v Bratislavě. Po otevření detašovaného pracoviště VŠ sv. Alžběty v Příbrami se stala garantem studia oboru ošetrovatelství. Se svými spolupracovníky se aktivně podílí na zvyšování úrovně vzdělávání sester, je spoluřešitelkou řady výzkumných projektů a aktivně publikuje i prezentuje nové poznatky na konferencích pro sestry. Podle navrhovatelů je práce s ní poctou a přínosem a její jedinečnost a profesionalita tkví v tom, že navzdory titulům zůstala velice skromnou osobou, která dokáže vždy poradit a pomoci.

Markéta Bekárková

Zástupce vedoucího charitního zařízení Oáza pokoje pro psychicky nemocné a vedoucí oddělení pobytového zařízení se zvláštním režimem, Charita Frýdek-Místek

Markéta Bekárková pracuje ve zdravotnictví nepřetržitě od roku 1950, což samo o sobě dokazuje, že se jí její práce stala celoživotním koníčkem a posláním. Začínala jako pomocná sestra v chirurgické ambulanci v nemocnici Nový Jičín a odbornou kvalifikaci si doplnila dalším studiem na Vyšší zdravotnické škole v Praze. V následujících letech pracovala postupně jako sestra na interním oddělení nemocnice v Novém Jičíně, učitelka ošetrovateľských předmětů na SZŠ v Novém Jičíně, Bohumíně a Frýdku-Místku. Nadále si zvyšovala odbornou i pedagogickou kvalifikaci absolvováním kurzů a pomaturitního specializačního studia v oboru všeobecná sestra. Během své pedagogické praxe vychovala a pro práci ve zdravotnictví kvalitně připravila stovky sester, projevila i své organizační schopnosti a několik let pracovala jako zástupkyně ředitele SZŠ ve Frýdku-Místku. Markéta Bekárková neopustila zdravotnictví ani po dovršení důchodového věku. Absolvovala stáž v německém Seniorheim Amorbach, pracovala jako sestra domácí péče v Charitě Frýdek-Místek a od roku 2001 zde působí jako zástupce vedoucího charitního zařízení Oáza pokoje pro psychicky nemocné a vedoucí oddělení pobytového zařízení se zvláštním režimem o kapacitě 50 uživatelů. Stála u zrodu tohoto charitního zařízení a svými dlouholetými organizačními, odbornými, praktickými a osobnostními předpoklady je stále velkým přínosem pro chod této instituce.

Markéta Bekárková

ČESKÝ ROZHLAS
BRNO
rozhlas naší Moravy

www.rozhlas.cz/brno

FM 106,5 FM 93,1 FM 97,3 FM 93,6 FM 97,5 FM 89,5
JIŽNÍ MORAVA BRNO-MĚSTO ZNOJEMSKO HODONÍNSKO Z L Í N S K O VSETÍNSKO

2003

2006

2002

2001

2000

2000

2007

2004

2006

2003

2006

2007

2005

2005

2005

2002

2008

2008

2004

O prestiž se musíme postarat sami!

Jindra Pavlicová... sestra 50 let věrná své profesi, 26 let „loajální“ jednomu pracovišti (dnešní VFN), 8 let hlavní sestra MZ ČR, místopředsedkyně a mluvčí nefrologické sekce ČAS, odborný garant a koordinátor řady vzdělávacích projektů... a držitelka státního vyznamenání a ocenění Sestra roku v prvním ročníku jejího vyhlášení. Jak Jindra Pavlicová hodnotí vývoj sesterské profese a významné mezníky svého profesního života?

Ve zdravotnictví působíte téměř 50 let. Co pro vás po těch letech tato profese představuje? Pomineme tolik zmiňované poslání a pohlížíme na problematiku např. prostřednictvím vzpomínek, asociací...

Profese sestry pro mě znamená a vždy znamenala to důležité v životě. Měla jsem štěstí, že volba povolání byla pro mne zároveň i dobrým životním mezníkem. Pozitivní vzpomínky mám i na své pracovní začátky.

Máte osobně pocit, že to v něčem mají dnešní nelékaři lehčí, případně obtížnější?

Dnešní generace nelékařských povolání má jiné podmínky, ale i jiná pravidla. Není to jen vzdělávání, ale i systém poskytování péče. Vzhledem k nastaveným pravidlům se dbá na kvalitu péče, na komunikaci, dokumentaci, dodržování standardů. Zdravotnické prostředky a pomůcky, které jsou v současnosti k dispozici, jistě usnadní práci sester a zároveň zlepši kvalitu péče pro nemocné. Sestry a ostatní nelékaři jsou ve všem sebevědomější.

Jste členkou prezidia ČAS, členkou zkušební komise MZ ČR, místopředsedkyní a mluvčí nefrologické sekce ČAS, členkou vědecké rady Aesculap Akademie, odborným garantem či koordinátorem řady vzdělávacích projektů, účastníte se mezinárodních jednání... I z tohoto ne zdaleka kompletního výčtu vašich aktivit lze vidět velký posun v práci a vzdělávání nelékařů v ČR. Jak jsme na tom v porovnání se světem či Evropou?

Osobně jsem se vždy snažila o to nové, hlavním cílem bylo pro mne získání nových informací pro můj obor. Mnoho věcí, o které jsem usilovala, se splnilo a dělá mi to radost i dnes. Posun práce všech nelékařů je dán určitými pravidly, která v minulosti nebyla nastavena. Myslím, že české sestry jsou všeobecně ve světě přijímány velice dobře. Mají totiž kromě vzdělání, o kterém si myslím, že máme lepší než některé jiné státy, v sobě i tvůrčího ducha, umějí si poradit

i v nepřehledných situacích. Po revoluci se ČR ve vzdělávání porovnávala EU, přizpůsobení bylo nutné. Při různých setkáních na mezinárodní úrovni se o tom přesvědčuji nejen já.

Osm let (1993–2001) jste zastávala pozici hlavní sestry na MZ ČR... Jak na toto období s odstupem doby vzpomínáte? Lze pro ilustraci vybrat něco, kdy si, i když subjektivně, můžete se zadostiučiněním říct, že jini dodají „To je zásluha Pavlicové“...? Ještě jedna podotázka: V čem to má současná hlavní sestra ČR jiné?

Práce na MZ ČR mne obohatila o jiné zkušenosti a o vědomí, jak je v našem povolání nutná diplomacie. Na celé to období vzpomínám věcně a s odstupem času i některá negativa hodnotím dnes jako dobrou zkušenost. Vždy jsem se řídila heslem „Co tě nezabije, to tě posílí!“ Na MZ ČR jsem sestavila z externích spolupracovníků Radu pro rozvoj ošetrovatelství, která byla i poradním sborem. Rada pracovala bez úplaty, mohla jsem jim za to jen poděkovat. Jejich práce si i dnes velice vážím. V těch letech bylo samostatné oddělení ošetrovatelské péče personálně obsazeno 2 osobami, tj. já a spolupracovnice. Přesto si myslím, že jsme udělaly velký díl práce, a jako příklad bych uvedla 1. koncepci ošetrovatelství pro ČR. Současné obsazení tohoto oddělení je personálně mnohonásobně větší. Je to správné, protože větší tým zvládne lépe více úkolů.

V únoru 2001 jste převzala ocenění nejvyšší v soutěži Sestra roku. Stala jste se Sestrou roku 2000 v kategorii Sestra v nemocniční péči. Při této příležitosti jste v rozhovoru zmínila samostatnost tohoto povolání, její mantinely a protipól v podobě odpovědnosti, kterou sestry tehdy podle vašeho názoru ještě nedokázaly přijmout... K jakým změnám v oblasti odpovědnosti za těch deset let došlo?

Pozvolna se zvyšuje a zlepšuje samostatnost povolání sestry. Je to dáno vyšším věkem sester a jejich vzděláním, větším využitím komuni-

Jindra Pavlicová

kace. Není to v každém zdravotnickém zařízení stejné, záleží samozřejmě nejen na sestrách, ale i na managementu, jaké nastaví parametry. Ale stále je mnoho sester, které sice chtějí kompetence, ale bojí se osobní odpovědnosti.

Jak s odstupem devíti let vnímáte titul Sestra roku? Změnil nějak váš profesní život?

Titul Sestra roku znamená něco naprosto výjimečného stále. Pro mě je to mimořádné navíc tím, že to bylo poprvé, kdy se takto oceňovaly sestry. Jsem na to velice hrdá, stejně jako na to, že jsem sestra. Můj profesní život se nezměnil, snažím se dělat svou práci tak, abych se mohla ohlédnout bez obav.

Titulů a ocenění jste však získala více... K těm jistě velmi významným patří i státní vyznamenání, Medaile Za zásluhy III. stupně, kterou jste u příležitosti oslav 28. října převzala v roce 2008 z rukou prezidenta republiky Václava Klause. Co pro vás toto ocenění znamenalo?

Vyznamenání, převzetí Medaile Za zásluhy III. stupně, bylo pro mne velmi emotivní. Vnímala jsem to jako ocenění svého celoživotního snažení. Celý profesní život jsem byla týmový hráč, a proto jsem to prožívala i jako poctu ošetrovatelství, všem sestráh. Zároveň jsem se přesvědčovala o tom, jak si veřejnost uvědomí důležitost naší profese. Vyznamenání si hluboce vážím.

Vybrat si zdravotnické povolání je podle vás jistě „dobrá volba“, i když samozřejmě záleží na lidech, které pracovní potkáte, na možnostech, které se naskytanou... Co byste svým mladým kolegům nebo i těm, kteří se případně rozhodují vstoupit na dráhu nelékaře, vzkázala nebo jim do profesního života popřála?

Musím být upřímná a pravdivá. Zdravotnické povolání pro mne vybrala moje maminka. Nejenže mě to nemrzelo, ale naopak jsem se přesvědčila o tom, že vybrala správně. Těšila mne nejen škola, ale následně i samotné povolání. Znáám mnoho sester a ostatních nelékařů, kteří u profese zůstali napořád, takže nejsem výjimka. Naše začátky nebyly lehké, ale i na to vzpomínám ráda. Mladším kolegům bych proto vzkázala, aby se profese nebáli, je to hezké povolání a třeba se dočkají většího finančního hodnocení. O prestiž se musíme postarat sami.

Mgr. Martina Peláková

Marta Staňková – první Sestra roku

Doc. PhDr. Marta Staňková, CSc. (1938–2003) převzala 8. února 2001 historicky první Cenu za celoživotní dílo v ošetrovatelství udělovanou redakcí a redakční radou časopisu Sestra v rámci prvního ročníku soutěže Sestra roku (2000). Bylo to v historii vůbec poprvé, co byly sestry v České republice takto oceněny.

Marta Staňková byla velice známou, výraznou a nezaměnitelnou osobností v oboru. Dráhu vysokoškolského pedagoga zahájila na Fakultě všeobecného lékařství v roce 1968, kde s výjimkou tří let působila až do svého odchodu. V letech 1990–1993 pracovala ve funkci ředitelky odboru školství a vědy MZ ČR.

Docentka Staňková patřila k tvůrčím a pracovitým lidem a významným způsobem ovlivnila pojetí a rozvoj českého ošetrovatelství a profesionální přípravu sester. Věřila, že vzdělání je podmínkou emancipace sester a zkvalitnění péče o pacienta. Angažovala se proto při otevření řádného magisterského studia pedagogika–ošetrovatelství na FF UK v roce 1980 a začátkem 90. let podnítila přípravu bakalářského studia ošetrovatelství na lékařských fakultách.

Další zkvalitnění profesionální přípravy sester očekávala i v souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie a v tomto duchu také pracovala. Publikovala přes 160 odborných článků v domácích i zahraničních ošetrovateckých časopisech, byla autorkou 4 ošetrovateckých učebnic a spoluautorkou 51 monografií, učebnic a skript. Publikace byly zaměřeny na indivi-

dualizovanou ošetrovateckou péčí, ošetrovatelský proces, metodiku vyučování, sledování kvality ošetrovatecké péče, vzdělávání sester, výzkum v oblasti ošetrovatelství, geriatrické ošetrovatelství atd.

Docentka Marta Staňková byla ve skupině sester, které v roce 1971 založily Českou společnost sester. Při České asociaci sester právě ona iniciovala práci na centrální registraci sester a od roku 2001 byla předsedkyní registrační komise ČAS.

Angažovala se v mezinárodních akcích, sdruženích a pracovních skupinách. V letech 1981–1985 byla dočasným poradcem WHO/EURO pro střednědobý program vývoje ošetrovatelství, od roku 1985 po dobu 10 let byla reprezentantem ČSS ve skupině WENR (Workgroup of European Nurse Researchers), začátkem 90. let pracovala jako členka skupiny WHO na přípravě učebních textů pro sestry východních států LEMON (Learning Materials on Nursing).

Marta Staňková působila v redakčních radách časopisů Zdravotnická pracovnice, Sestra, Onkologická péče a International Journal of Nursing Practice.

V roce 1991 se stala členkou americké organizace Sigma Theta Tau – Honour Society of Nur-

Doc. PhDr. Marta Staňková, CSc.

sing a od roku 1997 byla členkou Transcultural Nursing Society USA.

Její práce byla opakovaně oceněna: získala čestné uznání České společnosti sester za zásluhnou a obětavou práci, čestné členství v České lékařské společnosti J. E. Purkyně, čestnou medaili Univerzity Karlovy k 650. výročí založení.

Marta je symbolem důležité fáze vývoje ošetrovatelství v naší zemi a patří do galerie osobností, které přispěly k rozvoji českého ošetrovatelství.

PhDr. Alena Mellanová, CSc.

Ústav teorie a praxe ošetrovatelství 1, LF UK v Praze

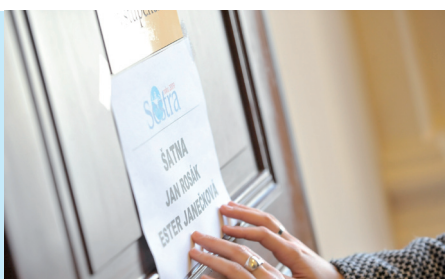
Zachováváme zdraví
Zlepšujeme život

Bayer: CropScience MaterialScience HealthCare

Zkouška zvuku...

Příprava zázemí moderátorů

Finalisté v očekávání

I Karel Gott zkouší!

Poslední zásahy vizážistky

G. Sedláková a K. Moravcová s doprovodem

Členové poroty zaujaly svá místa (V. Pírková, M. Holub)

J. Pírk a jeho poselství sestrám

Jsme všichni? Začínáme!

Finalistky napětím ani nedýchají

M. Kubek (ČLK) a T. Fischerová (VIZE 97)

Pódium patřilo Monice Absolonové

Chvilke vzájemné podpory před vyhlášením výsledků

Křest nového layoutu Sestry

J. Mikulková, M. Malinková a V. Monhart

Za okamžik nástup na pódium

M. Marková s nervozitou problémy rozhodně neměla

Velikost auditoria D. Mastilakovou nezaskočila

Zástupkyně MZ ČR jsou pyšné na všechny finalisty

FOTOREPORTÁŽ

Šéfredaktorka Sestry o nové podobě časopisu...

Celý sál nadšeně přivítal Karla Gotta

NOMINAČNÍ VEČER

Ceny desátého ročníku Sestry roku rozdány!

Desátý jubilejní ročník soutěže Sestra roku má od večerních hodin dne 25. ledna 2010 své vítězky. Galerie vítězů této soutěže se rozšířila o čtyři nové členky a podle slov předsedkyně poroty Mgr. Venduly Pírkové nebylo rozhodování jednoduché.

Vítězkou v kategorii Sestra v nemocniční a ambulantní péči se stala **Ivana Šulcová** z Kliniky dětské hematologie a onkologie, FN Motol, Praha.

Celý svůj profesní život jste zasvětila dětské hematologii. Co pro vás bylo na začátku vaší kariéry nejobtížnější?

Před padesáti lety nám práci komplikovalo zejména to, že jsme neměli k dispozici takové přístroje a vybavení jako nyní. Vše jsme dělali jak se říká „na koleně“, ale museli jsme si poradit. Nejtěžší však bylo to, že 90 % nemocných dětí s leukemií umíralo, dívali jsme se tváří v tvář smrti. Kdežto v současné době se jich až 85 % úplně vyléčí. A donedávna také děti nebyly hospitalizovány s rodiči. Návštěvy byly pouze ve středu a v neděli, od 15 do 16 hodin. Vždycky, když rodiče z návštěvy odcházeli, brali jsme jim z náručí nešťastné plačící děti. Bylo to hrozné. Velmi mi vadilo, že byly návštěvy jen dvakrát týdně na tak krátkou dobu. Já jsem rodiče u dětí vždycky nechávala déle, ačkoli se to

nesmělo a hrozil mi za nedodržení návštěvních hodin postih.

V roce 1989 jste byla přítomna první transplantaci kostní dřeně u dítěte v České republice. Vzpomenete si, jak transplantace dopadla a jaké byly vaše tehdejší pocity?

Tato první transplantace dopadla dobře. Chlapci je v současné době přibližně 25 let, založil vlastní rodinu, a ačkoli nyní bydlí v Basileji, pravidelně mě jezdí navštěvovat, vždycky mne pozdraví a políbí... Dělá mi radost. Ale tehdy jsem se bála moc. Je to už 21 let a tehdejší podmínky se nedají srovnat s těmi současnými. Nebyly sterilní boxy, ale transplantovalo se ve sterilních stanech. V pokojích byly velké stany, do kterých se vháněl sterilní vzduch. Přístup k pacientovi jsme měli pouze přes rukávce, které byly součástí stanu. Pamatuji si, že jeden chlapec se zmocnil nůžek a začal tento igelitový stan strhávat. To pro něj samozřejmě představovalo velké riziko infekce.

Vašima rukama prošlo mnoho vážně nemocných dětí, kterým jste věnovala starostlivou péči a lásku. Co vám dodává sílu k další práci?

Nejvíce energie mi dodávají moji pacienti. Také to, že se v současné době téměř všechny děti uzdraví a po letech se za námi přijdou podívat a poděkovat nám. Vždyť já už mám vlastně téměř třicetileté pacienty, kteří již mají vlastní děti a přijdou za námi i s nimi.

Mnoho sester ze zdravotnictví po několika letech odchází. Vy, ačkoli byste si již mohla užívat zaslouženého odpočinku, stále zůstáváte zdravotnicí i svému oboru věrná. Čím to je?

Moje práce mě stále baví. Není to povolání, ale poslání. Hematologie je můj druhý domov a na „své“ děti se vždycky těším.

Co pro vás znamená vítězství v soutěži Sestra roku a jak se jako vítězka cítíte?

Byla jsem nervózní, měla jsem velkou trému, ale v tuto chvíli se cítím uvolněně, už jsem si vydechla. Ze všeho nejvíce se však už teď těším na „své“ dětičky.

Bc. Bronislava Husovská

V kategorii Sestra v sociální péči se na první příčce umístila **Bc. Bronislava Husovská**, vrchní sestra Mobilního hospice Ondrášek, o. p. s., Ostrava.

Pracujete v mobilním hospici. Co si přesně pod tímto pojmem máme představit a jaký je rozdíl oproti lůžkovým hospicům?

Mobilní hospic zajišťuje péči o umírající nemocné v domácím prostředí. Tito nemocní v terminálním stadiu tedy nemusejí být hospitalizováni v lůžkovém zařízení, o nemocného pečují rodina společně se zdravotníky z mobilního hospice. Všechny zdravotnický materiál přivezeme ke klientovi domů. Lze říci, že je to taková „domácí hospitalizace“. Důležitá je úzká spolupráce s lékaři, kteří ordinují potřebnou léčbu, a pokud je potřeba, provádějí i menší zákroky, jako například punkce tekutiny z dutiny břišní, aby klienti nebyli neustále převáženi do zdravotnického zařízení a zpět, nebo v případech, že nemocný již není takového transportu schopen.

Začátky byly zřejmě nelehké. Co vám nejvíce komplikovalo práci?

Nejobtížnější bylo zajistit finance a také sestavit tým pracovníků, to znamená skupinu lidí s velkým nadšením, širokým srdcem a trpě-

Ivana Šulcová

livostí, kteří zároveň budou tuto práci vykonávat bez očekávání vysokých výdělků. Práce v mobilním hospici je specifická mimo jiné také tím, že členové týmu musejí být velmi samostatní.

Neuvažovala jste někdy, že byste se věnovala oboru, ve kterém se nebudete tak často setkávat s umírajícími nemocnými?

V minulosti jsem pracovala v několika zdravotnických zařízeních, na různých odděleních, například na chirurgickém oddělení nebo na ARO, kde se mi líbilo a práce mě bavila. Ale teprve práce v hospici mě skutečně obohacuje a zdá se mi smysluplná. I když nevím, jak dlouho lze v hospici působit, protože tato práce je velmi náročná. V každém případě si v tuto chvíli nedovedu představit, že bych hospic opustila, protože právě v něm je nyní moje místo.

K vaší práci je třeba mnoho energie, vnitřní síly, vyrovnanosti a lidskosti. Kde vy sama tuto energii nejlépe načerpáte? Co vám dodává sílu?

Nejvíce síly mi dodávají samotní nemocní a jejich rodiny, protože trpící člověk vydává určitou energii, kterou obohacuje své okolí. Naši klienti jsou velmi pokorní a díky nim se učím dívat na svět jinýma očima. A zdrojem energie je pro mne také moje rodina, výlety na hory a do přírody, ale i obyčejné posezení s přáteli nebo s kolegy z práce. V práci máme výtečný kolektiv, na který se vždycky těším.

Zvítězila jste v soutěži Sestra roku... Jaký máte ze svého vítězství pocit a myslíte si, že toto ocenění bude mít vliv na váš další profesní i osobní život?

Jsem velmi překvapená, protože v mé kategorii jsem tipovala jiného vítěze. Momentálně se cítím jakoby v oparu, je to pocit, který nedokážu přesně popsat, ale překvapení převládá. Uvidím, jak se budu cítit zítra. Jestli toto ocenění bude mít vliv na můj další život, však v tuto chvíli nedovedu posoudit.

Držitelkou ocenění Sestra roku ve výzkumu a vzdělávání se stala **Mgr. Marie Marková, Ph.D.**, z Národního centra ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně.

Stala jste se vítězkou kategorie, jejíž existence poukazuje na to, že sestry nejsou pouhými služkami lékařů, za které jsou často označovány, ale erudovanými profesionály. Jak toto ocenění vnímáte? Vnímám to jako ocenění naší práce a myslím si, že tato soutěž může skutečně pomoci vyšší prestiži ošetrovatelského povolání. Domnívám se také, že je nesmírně důležité, aby široká veřejnost poznala, jak těžké je vykonávat tuto práci. Čest všem, kteří u tohoto povolání dokážou vydržet celý život.

Hlavním argumentem pro vaši nominaci byla práce na mezinárodním projektu vzdělávání sester a porodních asistentek v komunitní a primární péči s využitím e-learningu. Jaký význam přisuzujete internetu v procesu vzdělávání dnes a do budoucna? Stejně jako v jiných oborech, i v ošetrovatelství má rozvoj informačních technologií vliv na vzdělávání. Přestože mají některé sestry stále drobné problémy s používáním počítače, využití internetu ve vzdělávání vnímám jako perspektivní. Informační technologie sestrám nabízejí mnohem lepší přístup k různým vzdělávacím zdrojům, a tím se vzdělávání stává pro sestry mnohem dostupnějším.

Zaznamenala jste za dobu své pedagogické praxe nějaké změny v přístupu sester ke svému vzdělávání? Myslíte, že nyní svému vzdělání přikládají větší váhu než v minulosti?

Ano, rozhodně se dá říci, že sestry přikládají svému vzdělání větší váhu. Je to dáno i tím, že povinnost vzdělávat se jim ukládá zákon. Aby mohly pracovat bez odborného dohledu, musejí získat určitý počet kreditů. Dalším důvodem jsou větší kompetence, které dnes sestry mají. Větší samostatnost s sebou samozřejmě přináší i větší odpovědnost.

Mgr. Marie Marková, Ph.D.

Takže z těchto důvodů mají sestry mnohem vyšší zájem o vzdělání, než tomu bylo v minulosti.

Je to tedy pro sestry spíše nutnost než touha po prestiži...

Ano, je to skutečně tak. Sestry, které si potřebují poradit v terénu, kde za sebou nemají lékaře, musí být skutečnými profesionály, kteří disponují dostatečným množstvím znalostí a dovedností k tomu, aby si dokázaly poradit. Není to tedy věc prestiže, ale nutnosti.

V současnosti se podílíte na projektu, který si dává za cíl vytvoření nových učebních osnov vzdělávání zdravotníků v oblasti veřejného zdraví. Jaký je o tuto oblast ze strany studentů zájem? A jakou roli podle vás hrají zdravotníci v péči o zdraví veřejnosti?

Pojem „veřejné zdraví“ odpovídá v zahraničí používanému pojmu Public Health, což je multidisciplinární obor zabývající se otázkou zdraví v širším slova smyslu. Nevychází pouze z medicíny, ale obsahuje v sobě i obory, jako je sociologie, psychologie, zdravotnické právo apod. Při tvorbě učebních osnov jsme respektovali význam pojmu „veřejné zdraví“ tak, jak je chápán v zahraničí. Absolventi tohoto oboru by se mohli uplatnit zejména ve státní správě.

BIOPTRON®
LIGHT THERAPY SYSTEM By Zepter Group

**CERTIFIKOVANÝ
lékařský přístroj**

- ✓ **zmírňuje** bolesti zad a kloubů
- ✓ **pomáhá** při léčbě akné a ekzémů
- ✓ **urychluje** hojení tkání

www.zepter.cz e-mail: **bioptron@zepter.cz** tel.: **311 331 888**

Markéta Bekárková

Laureátkou Čestné ceny za celoživotní dílo v ošetrovatelství se stala **Markéta Bekárková** z charitativního zařízení pro psychicky nemocné Oáza pokoje ve Frýdku-Místku.

Získala jste možná nejvyšší profesní ocenění, kterého může sestra dosáhnout – Čestnou cenu za celoživotní dílo v ošetrovatelství soutěže Sestra roku. Cítíte teď nějaké zadostiučinění?

Během celé mé práce ve zdravotnictví došlo k podstatným změnám. V 70. letech panovalo přesvědčení, že nebude potřeba tolik zdravotních sester, neboť vše zastane technika. Zjistilo se však, že bez lidského faktoru se nemocný neobejde. Nikdy jsem nepočítala s tím, že by mohla být moje práce takto oceněna. Vždy jsem u svých studentek i v pracovním týmu prosazovala skromnost a orientaci na pacienta. Skutečně mě velmi dojala, že si na mě někdo vzpomněl. Uprímě musím říci, když mi to paní šéfredaktorka Martina Pelikánová oznámila, tak jsem se rozplakala – bylo to den před Štědrým dnem.

Na dráhu sestry jste nastoupila přesně před 60 lety, téměř čtyři desetiletí jste se jako odborná vyučující věnovala výchově nových zdravotních sester. Za těch 60 let se svět v mnohém změnil. Jak se ale za tu dobu změnil systém výchovy sester a zdravotnictví jako takové?

Při výchově zdravotních sester se několikrát změnily učební osnovy. Nejhuře jsem vnímala nízký věk studentek pro toto povolání. Později se práce v nemocnici rozšířila o nové poznatky, které jsme čerpali od profesora Křivohlavého. Radikálně se změnil systém výuky rozdělením oborů. Studenti získávali informace nejen z učebnic, ale i z internetu, a dovedli je aplikovat v praxi. Převážně přistupovali k nemocným s empatií, ke které jsem se snažila vést. V současnosti začíná v práci sestry převažovat administrativa. Bohužel často i na úkor kvality péče o pacienta.

Po ukončení vašeho působení na škole jste se opět naplno vrhla do praxe. Od roku 1992 jste se po do-

bu sedmi let věnovala domácí péči, kde jste usilovala o to, aby vaši klienti mohli co nejdéle zůstat ve svém domácím prostředí. Proč je to tak důležité a jaký význam přisuzujete domácí péči do budoucna?

Od roku 1992 po úmrtí mých dvou blízkých osob – maminky a manžela – jsem se setkala s lidmi, kteří mě oslovili a nabídli práci v Charitě v domácí péči. Velmi mě to zaujalo a práce mě uspokojovala. V přirozených podmínkách jsem k lidem získala blízký, takřka rodinný vztah. Domnívám se, že domácí péče má obrovskou perspektivu, protože rodinné zázemí, soukromí a pocit bezpečí nedokáže nic nahradit.

V současnosti pracujete v charitativním zařízení Oáza pokoje, které je určeno pro psychicky nemocné. Už jen péče o tyto pacienty je nesmírně psychicky náročná a vy navíc vedete chod celého oddělení. Uvažujete vůbec někdy o odpočinku? V čem spatřujete největší motivaci pro výkon tohoto povolání?

Nyní pracuji s psychicky nemocnými. V každém uživateli vidím jedinečnou osobnost, přistupuji k nim s úctou a tím si získávám přirozenou autoritu. Pracuji ve velmi dobrém kolektivu, který se snaží všem nahradit domov. Odpočinek si představuji opět aktivní s dalším obohacováním o nové věci ve zdravotnictví. Svě životní zkušenosti budu předávat svým dětem a vnukům. Hlavní motivací pro tuto práci je pro mne láska k lidem a duchovní přesvědčení, že má smysl jim pomáhat. Vzorem pro mě je MUDr. Marie Svatošová.

Nositelkou nového ocenění Sestra mého srdce se díky široké veřejnosti stala **S. M. Anežka Anna Polehlová** z Hospice sv. Jana N. Neumanna v Prachaticích.

Ve své kategorii jste sice nezvítězila, ale získala jste si srdce široké veřejnosti a stala se historicky první držitelkou nového ocenění Sestra mého srdce. Čím je pro vás tato cena?

Teď nevím, co říci, ale je to pro mne povzbuzení v tom, co děláme, pro naši službu a lásku, kterou věnujeme potřebným, a zvláště těm umírajícím.

Co vás kdysi přimělo k rozhodnutí věnovat svůj život a práci péči o pacienty na sklonku života?

Na samém počátku byla Anežka Česká a touha sloužit tak jako ona, věnovat se těm, kteří nejvíce potřebují naši péči, protože sami si pomoci nemohou. Těm, kteří nemají jinou možnost a již cítí bezvýchodnost své situace. Do Prachatic jsem přijela v době, kdy se otvíral Hospic sv. Jana N. Neumanna. V srdci jsem sice vnímala touhu pracovat někdy v hospici, ale netušila jsem, že zde nakonec zůstanu, protože v té době jsem měla pracovní poměr v charitativním domově. Ale stalo se... Jednou jsem při své službě pocítila bezmoc nad tím, že umírajícímu nedokážu pomoci. Tehdy jsem si však uvědomila souvislost s naro-

zením dítěte a poslední chvíle života i smrt se mi najednou odkryly ve světle veliké naděje. Těmto lidem můžeme pomáhat prožít poslední chvíle života a smrt důstojně, bez bolesti, bez strachu a s pocitem blízkosti někoho, kdo je má rád – chvíle smíření a „narození pro věčnost...“

Vašima rukama projde mnoho pacientů, kterým věnujete starostlivou péči a lásku. Přestože smrt je součástí života, je práce v hospici jistě velmi psychicky náročná. Co vám dodává sílu?

Sílu čerpám z modlitby (třeba i při tichých procházkách přírodou), z vědomí toho, že je někdo, kdo mě má rád, a to je Pán. Od něj získávám sílu, bez které bych nedokázala žít. Pak je to také vliv mezilidských vztahů, které prožívám se sestrami a přáteli v kolektivu hospice. Díky vedení jsme jako jedna velká rodina – sestřičky, sociální pracovníce, lékaři a všichni ostatní. Takové prostředí nás vede k radosti a službě našim pacientům, což pozitivně vnímají oni i jejich blízcí.

Své povolání vnímáte i jako životní poslání, řada sester však tento pohled odmítá jako zastaralý. Chtějí zakládat rodiny, uživit své děti a stěžují si na špatné finanční ohodnocení a nízkou prestiž povolání. Jak tento problém vnímáte vy a co byste sestrám na závěr vzkázala?

Vím, že finanční ohodnocení a potřeba uživit rodinu je pro sestry velkým motivem i problémem. Myslím si, že v našem zařízení to na počátku bylo trochu jinak. Sestry přišly sloužit s nasazením, touhou společně pomáhat potřebným a své ohodnocení neřešily, protože měly velký společný cíl, neobyčejně laskavý kolektiv, důvěru a podporu vedení. To vše platí i v současnosti. Všem sestram tedy přeji, aby ve svém povolání dokázaly společně nacházet radost a hluboký smysl.

Ester Kopecká, Filip Kút Citores

S. M. Anežka Anna Polehlová

Podněty nelékařů jsou pro nás inspirací

Soutěž Sestra roku oceňuje a oslavuje práci sester, již si váží také společnost HARTMANN-RICO. O sestrách a soutěži určené právě pro ně jsme hovořili s marketingovým ředitelem společnosti HARTMANN-RICO ing. Stanislavem Jančíkem.

Skončil jubilejní 10. ročník soutěže Sestra roku, jejímž je společnost HARTMANN-RICO každoročně významným partnerem. Co vás vedlo k rozhodnutí podpořit tento typ soutěže a co pro vaši společnost dlouhodobé partnerství této soutěže znamená? Naše partnerství soutěže Sestra roku je dlouhodobé a již má svou tradici. I v letošním roce je pro nás potěšením podpořit tak prospěšnou akci a jsem přesvědčen, že budeme v partnerství i do budoucna pokračovat. Práce sester je důležitá, nenahraditelná a zdá se, že i přes lepší se trend je k jejímu společenskému docenění stále ještě nutné ujit kus cesty.

Jak hodnotíte úroveň soutěže za deset let jejího pořádání?

Úroveň je jednoznačně vysoká, a to především díky sestrám samotným. Opakovaně jsem měl jako člen poroty možnost vidět a číst profily jednotlivých účastnic soutěže a hluboce se skláním před nasazením, s jakým na sobě sestry pracují. Jejich zájem na tom, aby do své práce přinášely nové přístupy, kontinuálně se vzdělávaly a zvyšovaly si odbornost, je obdivuhodný. Kompliment patří také pořadatelům akce, protože společenský večer vyhlášení soutěže je vždy velmi reprezentativní. Naše sestry si takovou akci plně zaslouží.

Nelékaři jsou významnými odběrateli a uživateli vašich produktů. Vývoj vašich výrobků jistě „počítá“ s komfortem jejich použití. Co pro vás nelékaři představují?

Při vývoji výrobků se vždy soustředíme na pacienty, terapeutický účinek nebo ošetrovatelský přínos. Neméně důležitým faktorem je pro nás efektivita, jednoduchost použití nebo třeba snížení námahy a úspora času při používání výrobků. Ničeho z toho by nebylo možné dosáhnout, pokud bychom do vývoje nezapojovali také zkušenosti a podněty od nelékařských profesí. Je to pro nás zdroj inspirace a cenných podnětů.

Se zdravotníky jsou zástupci vaší společnosti v úzkém kontaktu, znáte jejich pracovní radosti i starosti, vývoj vašich produktů reaguje na jejich potřeby, a navíc společnost HARTMANN-RICO působí na dalších zahraničních trzích. Jak hodnotíte stav českého zdravotnictví?

Na hodnocení stavu českého zdravotnictví jsou povolanejší odborníci než já. Co vidím, je, že se často setkávám s podceňováním úrovně péče a léčby na pracovištích, a proto bych si pro nás pro všechny přál více sebevědomí. Nesrovnáváme se. Starejme se o to, abychom poskytovali kvalitní péči, pracujme každý na sobě a soustředme se na pacienta. Účastníci soutěže Sestra roku mohou být například dobrou inspirací.

Ing. Stanislav Jančík

A co pro české nelékaře plánujete do budoucnosti?

Do budoucna máme řadu rozvojových projektů. HARTMANN-RICO již nejsou jen kvalitní zdravotnické prostředky. Vedle našich produktů navíc pro své zákazníky nabízíme řadu doprovodných služeb – od vzdělávání nebo mikrologistiky až po systémová IT řešení. Nabídku našich výrobků se snažíme kontinuálně rozšiřovat, nicméně naším klíčovým kritériem zůstává vždy kvalita. Příkladem může být v poslední době rozšíření našeho portfolia o dezinfekce BODE nebo vstup do kategorie péče o stomické pacienty. O dalších novinkách si můžeme říci třeba na příštím ročníku Sestry roku, na který se již nyní velmi těším.

Mgr. Martina Peláková

Výzkum „**Efektivita reklamní kampaně v čekárnách ordinací**“ realizovaný společností STEM/MARK potvrdil účinnost TV obrazovek v čekárnách lékařů!

- Televizní vysílání v čekárnách lékařů **sleduje více než 70%** návštěvníků
- **Spontánní výbavnost** vysílaných pořadů a reklam je až **40%**
- **Recall reklamy až 44%**

zdroj: STEM/ MARK, a.s., září 2009

WWW.MEDIAPHARMA.CZ

Tel.: 325 553 934, Fax: 325 553 935, E-mail: info@mediapharma.cz

Zpívám rád a je to na mě doufám znát...

Porota to opět neměla lehké, a nadto přišla o vystoupení několikanásobného Slavíka

Předsedkyně poroty V. Pírková již výsledky zná

I. Šulcová, M. Sedláková a A. Polehlová

Ivana Šulcová přebírá cenu z rukou ministryně

P. Anděl, P. Karaffa, B. Husovská

Bronislava Husovská porazila muže

G. Sedláková, M. Marková, D. Mastiliaková

K. Polcar blahopřeje M. Bekárkové

M. Marková dojetí neskrývá

Novinka 10. ročníku soutěže cena Sestra mého srdce

Sestrou mého srdce se stala A. Polehlová

Sestra Anežka přijímá gratulace od členek poroty

D. Jurásková v rozhovoru s J. Trávou

J. Pirk oceňuje práci sester boromejek

A. Skalická, J. Nováková s dcerou

P. Kříž, A. Jakšová, J. Gajdáček

Výstava 20 let Sestra a 10 let pořádání soutěže

M. Bekárková, J. Rosák a K. Moravcová

M. Hošek, V. Husáková, J. Horecký, M. Čuhajová

Několik otázek vítěžkám...

Projížďka luxusní limuzínou, sekt a jahody

FOTOREPORTÁŽ

Pět hvězd večera s ministryní

Je libo sushi...

K vidění byly i historické nástroje a přístroje

Vítězky na výletě noční Prahou

O zábavu v rautu se postarala skupina P. Vondráčka Lokomotiva

2000

Jindra Pavlicová
Sestra v nemocniční péči

Helena Suchánková
Sestra čtenářů

Jitka Nedomlelová
Sestra v sociální péči

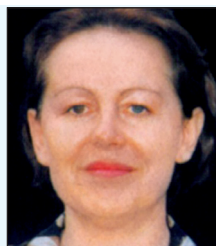

Doc. PhDr. Marta Staňková, CSc.
Cena za celoživotní dílo

2001

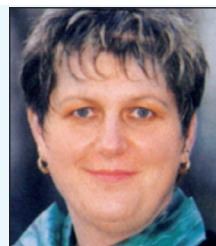
Václava Moulisová
Sestra v nemocniční péči

Vlasta Novotná
Sestra čtenářů

Helena Slavíková
Sestra v sociální péči

Marcela Hánová
Sestra v ambulantní péči

Hilda Voříšková
Cena za celoživotní dílo

2002

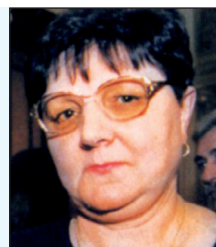
Marie Zimová
Sestra v nemocniční péči

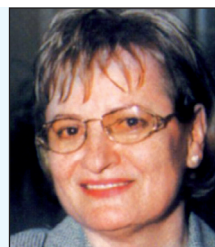
Marie Šachová
Sestra čtenářů

Milica Sklenčková
Sestra v sociální péči

Marie Veverková
Sestra v ambulantní péči

Bc. Mária Dobešová
Cena za celoživotní dílo

2003

Jana Martincová
Sestra v nemocniční péči

Ilona Jelínková
Sestra čtenářů

Monika Marková
Sestra v sociální péči

Libuše Vágnerová
Sestra v ambulantní péči

Jaroslava Pečenková
Cena za celoživotní dílo

2004

Karolina Moravcová
Sestra v nemocniční péči

Jaroslava Kvíčalová
Sestra čtenářů

Alžběta Mišoňová
Sestra v sociální péči

PhDr. Ivana Mádllová
Sestra v ambulantní péči

Růžena Wagnerová
Cena za celoživotní dílo

2005

Miroslava Vodecká (Skalová)
Sestra v nemocniční a ambulantní péči

Helena Fejkusová
Sestra v sociální péči

Mgr. Věra Wolffová
Sestra ve výzkumu a vzdělávání

Jana Minářová
Cena za celoživotní dílo – In memoriam

				2006	
Radek Hudousek <i>Sestra v nemocniční a ambulantní péči</i>	Dana Petrželková <i>Sestra v sociální péči</i>	Doc. PhDr. Miroslava Kyasová, Ph.D. <i>Sestra ve výzkumu a vzdělávání</i>	Miroslava Kejíková <i>Cena za celoživotní dílo</i>		
				2007	
Věra Hradilová <i>Sestra v nemocniční a ambulantní péči</i>	Radomíra Pečeňová <i>Sestra v sociální péči</i>	Doc. PhDr. Jana Marečková, Ph.D. <i>Sestra ve výzkumu a vzdělávání</i>	PhDr. Alena Mellanová, CSc. <i>Cena za celoživotní dílo</i>		
				2008	
Terezie Hurychová <i>Sestra v nemocniční a ambulantní péči</i>	Alena Hlásná <i>Sestra v sociální péči</i>	Jana Korandová <i>Sestra ve výzkumu a vzdělávání</i>	Vlasta Polejová <i>Cena za celoživotní dílo</i>		
					2009
Ivana Šulcová <i>Sestra v nemocniční a ambulantní péči</i>	Bc. Bronislava Husovská <i>Sestra v sociální péči</i>	Mgr. Marie Marková, Ph.D. <i>Sestra ve výzkumu a vzdělávání</i>	Markéta Bekárková <i>Cena za celoživotní dílo</i>	Anežka Anna Polehlová <i>Cena za celoživotní dílo</i>	

Sestřičky mi připomínaly anděly

Ani letos neodmítla řada vzácných hostů pozvání, a tak se při předávání ocenění Sestra roku 2009 sešla skvělá společnost. Dojetí i nadšení provázely příběhy finalistek a finalistů, hosté s úctou sledovali jejich „klání“, aby se nakonec shodli na tom, že zvítězit měli všichni. Nicméně z mnoha úst, jak z pódia, tak i z hlediště, znělo jedno: Díky patří i těm sestrám, které se na galavečer v Paláci Žofín dostavit nemohly.

Drtivá část hovorů se na Žofíně ten večer samozřejmě točila kolem všeho, co souvisí se sesterskou profesí. Palácem ale doslova otřásla vlna nadšení, když na pódiu vešel Karel Gott. Nemluvil, jen zpíval a zpíval. V zákulisí tomu bylo naopak, a tak jsme se dozvěděli i to, jak například pečuje o své zdraví. Co myslíte, věnuje se prevenci?

Jako muže mě to hladí

„Ne, programově o své zdraví nepečuji,“ odpověděl bez rozmyšlení **Karel Gott**. „Ten, kdo o ně pečuje příliš úporně, je totiž nemocný. Nemoc přivolá už to, že se jí jeho psýcha zabývá,“ vysvětlil svůj postoj. „Na nemoci nesmíte myslet, stejně jako při vystoupení nesmím úporně přemýšlet o tom, abych to nezkazil. Jakmile bych to udělal, je konec. Musím tam prostě jít, a když vypadne text, nějak to zvládnout. Stejně to je se zdravím, což je důvod, proč stále naplno pracuji. Nechci mít čas na to, abych se zabýval bolístkami, a že je samozřejmě mám! Kdybych

je neměl, tak se jdu nechat vyšetřit,“ dodal se smíchem slavný zpěvák. Přes to přese všechno se ale ani on občasné návštěvě u lékaře nevyhne. Jak vnímá sestry, které se o něj starají? „Jejich péči velmi vnímám a musím říct, že jsou velmi hodné,“ zvažněl maličko jeho hlas. „Lékař udělá diagnózu a nasadí léčbu, ale péči poskytují právě ony. Jako muže mě to samozřejmě hladí, dodává mi energii, když hezká, nemusí být mladá, prostě hezká žena o mne pečuje. Do člověka tak vstupuje energie a naděje už jenom proto, aby před ní nějak vypadal. O to víc se pak snaží zase zapojit psýchu, která léčí,“ dodal Karel Gott.

Starost o fyzickou schránku i o dušičku

O prof. **MUDr. Janu Pirkovi, DrSc.**, přednostovi Kardiocentra a Kliniky kardiiovaskulární a transplantační chirurgie IKEM, se říká, že provedl nejvíce transplantací srdcí v naší republice. Netají se tím, že k tomu potřebujete

MUDr. Jan Pirk, DrSc.

sestry, instrumentářky. Letos předával ocenění Sestra mého srdce, a tak zákonitě padla otázka, zda i on za ty dlouhé roky práce „sestru svého srdce“ našel.

„Samozřejmě že chirurgovi jsou nejbližší sestry na operačním sále. Je to srdce každé chirurgie a sestry tam vidí chirurga v situacích, kdy si nelze nic nalhávat. Když jde o život, vidí ho v těch nejvypjatějších situacích,“ začal odpovídat s oklikou. „Ale tím vůbec nechci říct, že by snad práce třeba sester na jednotce intenzivní péče nebo na normálním lůžkovém oddělení byla méněcenná. Každá sestřička má svoje, ale chirurgovi jsou přece jen nejbližší instrumentářky, a je zajímavé, že i ony jsou pro chirurgii tak zapálené, že u ní většinou vydrží celý život. Nastoupí jako mladá děvčata, pak mají děti, ale vrátí se, protože kdo jednou k chirurgii přičichne, ten neodchází.“ A podle čeho si vybírá své spolupracovnice? „To záleží na tom, na jaké oddělení se vybírají. Sestra na operačním sále nemusí mít vztah k pacientovi, protože ten je v narkóze, sestřička na JIP i na lůžkovém oddělení k nim naopak musí mít kromě dalšího i hezký vztah. Považuji za strašně důležité, aby sestřičky měly pochopení pro nemocného člověka vytrženého z jeho prostředí.

Karel Gott

Chirurg přílité ráno a odpoledne na vizi-
tu a jinak se o pacienta celý den musí starat
sestřička, a to nejen o fyzickou schránku, ale
i o tu dušičku.“

Je úžasné vidět počátek života

Slavnostní večer na Žofíně moderovala také
Ester Janečková. Ne každý o ní ví, že vystudo-
vala střední zdravotnickou školu, ale ona se
k tomu ráda vrací, i když zřejmě cítí něco jako
„dluh“, že se tomuto povolání nevěnuje. „Šla
jsem na střední zdravotnickou školu především
proto, že se mi líbilo, jak si moje starší sestra,
která je sestrou, žehlí uniformu. Sestřičky mi
tenkrát připomínaly anděly,“ svěřila se. „Když
jsem pak přišla na první praxi, byla jsem velmi
zaskočena náročností té práce a tím, s čím vším
se člověk setká. Mám výčitky, že jsem u profese
nezůstala, ale dodnes jsem za to studium moc
vděčná. Sice mi někdy trochu schází všeobecný
rozhled, ale zase mám pocit, že zdravotnická
škola vzdělá člověka, co se týče života, mno-
hem více než třeba gymnázium.“

Ester Janečková na svá studia skutečně neza-
pomněla a dodnes vzpomíná na to, jak třeba
o víkendech chodila rodící maminky „chytat
za ruce“. „Je úžasné vidět počátek života i jeho
konec,“ dodala. „Mimo praxi jsem například
zůstávala i se dvěma umírajícími pacientkami
a určitě to pro mne byla velká zkušenost,“ do-
dala a zopakovala, jak moc si práce sester vá-
ží. „Myslím, že je to strašně náročná profese,
protože sestra musí být velmi zdatná odborně
a zároveň být velkým psychologem a mimo-
řádně trpělivým a pokorným člověkem, na-
víc jakoby v pozadí. Je mi líto, že jsou nedoce-
něné, finančně i morálně, a také toho, že jsou
přetěžované i že mají málo prostoru na to, aby
se opravdu věnovaly duši pacientů.“

Sedm přání za všechny

**Předávání ocenění Sestra roku se už stalo
jakýmsi neformálním svátkem všech sester
a k svátku by se vždy mělo přát. Sestry na pódiu
pražského Paláce Žofín dostaly květiny, dárky
a vítězky i nádhernou vyjížďku noční Prahou,
sestry v sále pak příjemný večer. A co přáli
vzácní hosté desátého ročníku všem sestrám?**

Karel Gott: To je těžké. Vždy, když někomu
gratuluji, přeji mu třeba hodně zákazníků, ale
mohu přát lékařům a sestrám hodně pacientů?
To není jako u nás – zpívejte s úspěchem,
zpívejte pořád, ať se vám daří. Přát sestrám práci,
znamená přát jim pacienty a přát pacientům,
aby... To také není dobré. V téhle profesi je to
dost relativní, dokonce velmi relativní. Ale také
mohu těžko říct, aby k nim byli pacienti milí.
Nemůže být každý milý, když mu je zle... Tak co
sestrám popřát? Asi hlavně to, aby svou práci
dělaly rády, jako skutečné poslání. Ať se smíří
s tím, že to nemusí vždy být radost, že kolikrát
víc vydají, než dostanou.

Prof. MUDr. Jan Pirk, DrSc.: Abychom měli
hodně spokojených sestřiček, a tedy hodně
spokojených pacientů.

Ester Janečková: Chtěla bych všem sestrám

Ester Janečková

Vztahy na pracovišti, kontakty s lékaři, přesčasy...

Mezi hosty samozřejmě nechyběli lékaři, věd-
ci, politici a umělci ani zastupující prezidentka
České asociace sester **Bc. Anna Skalická**, která
před vzpomínkami dala přednost připome-
nutí profesních problémů. „Peníze určitě hrají
svou roli, ale nejsou nejdůležitější,“ reagovala
na otázku, zda jsou skutečně finance tím nej-
větším problémem dnešních sester. „Vyřešen
by měl být také jakýsi servis pro sestry, dal-
ší benefity jejich práce – péče o děti, zřizová-
ní firemních školek a jeslí a tak dále. Důležité
jsou i vztahy na pracovišti, kontakty s lékaři,
přesčasy... Ani tady řešení vždy neprobíhá tak,
jak by mělo,“ dodala, ale také hned doplnila,
že vše není tak černé, jak se na první pohled
zdá. Připustila dokonce, že se situace pomalu

poděkovat za to, že tu náročnou profesi vy-
konávají. Určitě nejsou všechny stejné, ale těm
dobrým děkuji i za to, že si i v těžkých podmínkách
udrží svou kvalitu a lidskost. Přeji jim, aby
dostaly víc peněz, protože si to prostě zaslouží,
přeji jim dost síly, trpělivosti a lásky k pacientům.
Opravdu jsou často anděly.

Bc. Anna Skalická: Přála bych sestrám hodně
životní pohody, aby jim doma všechno vycházelo
a aby i v práci nacházely klid a pohodu. A aby se
jim vyplnily všechny jejich sny.

Táňa Fischerová: Dobré nervy a podmínky, hod-
ně sil, výdrž a štěstí.

Prof. MUDr. Michal Anděl, CSc.: To je složitá
otázka a řeknu snad jen to hlavní. Přeji sestrám
radost z toho, co dělají, aby jim to, co charakterizuje
naš profesionální život, přinášelo nejen jakýsi pocit
uspokojení, ale i skutečnou radost a štěstí.

Pavel Kříž: Jako herec, ale především jako
psycholog, sestrám přeji hodně trpělivosti,
protože vím, že jejich profese je hrozně těžká,
a aby si vždycky, když už začnou cítit, že toho
mají dost, uvědomily, že je to také práce
nesmírně důležitá a záslužná, velmi naplňující
a neuvěřitelně užitečná. Řekl bych, že je to jedna
z nejužitečnějších profesí vůbec.

VIP HOSTÉ

zlepšuje. „Poslední rok určitě znamenal posun
dopředu. Momentálně máme například více
sester než vloni a také se poměrně intenziv-
ně pracuje na zjednodušení vzdělávacího sys-
tému sester. Je velmi komplikovaný a náročný
a sestry poměrně dost zatěžuje.“

Společenské uznání řídí především výše platu

I sebezdravější člověk – ať už sám nebo s dět-
mi – k lékaři, nebo dokonce do nemocnice ob-
čas zavítat musí. Jak v té mašinérii vnímá sestry
herečka a ambasadorka Nadace Dagmar a Vác-
lava Havlových **VIZE 97 Táňa Fischerová**? „Mám
synka s postižením, takže jsme zvláště spec-
ifickým příkladem,“ přikyvuje tato příjem-
ná dáma. „A musím říct, že je to stejné jako
jinde – jsou báječné sestřičky a jsou sestřičky,
které svou práci dělají proto, že musí. Ale fak-
tem je, že pracovní podmínky nemají nejlep-
ší. Syn byl zrovna nedávno znovu hospitalizo-
ván a musím říct, že jsem je velmi obdivovala,
když jsem viděla, kolik je toho na ně nalože-
no a jak se otáčejí. Je pravdou, že pro dítě, ja-
ko je to moje, tam prostoru moc nezbylo, a tak
to, kolik pozornosti mu bylo věnováno, zále-
želo jenom na laskavosti jednotlivých sester,
ale ty se vždycky našly.“

Je-li na jedné straně práce, měla by na straně
druhé být řádná odměna. Co si o současnos-
ti z tohoto pohledu paní Fischerová myslí? „Je
těžké oddělovat finanční odměnu a společen-
ské uznání, protože to se dnes řídí především
výší platu, ale myslím, že každý, kdo se v ne-
mocnici setkal s dobrou sestřičkou, vždy na ni

Bc. Anna Skalická

Táňa Fischerová

s láskou vzpomene, protože sestra je v nemocnici vlastně nejdůležitějším člověkem,“ odpověděla jednoznačně.

Sestřičky mi mnohdy pomohly

Prof. MUDr. Michal Anděl, CSc., děkan 3. LF UK Praha, přiznal, že byl na vyhlášení ankety Sestra roku poprvé a jako mnozí došel k názoru, že prvních míst by mělo být minimálně devět, což by ovšem znamenalo ocenit všechny finalisty. Sestru toho skutečně svého srdce pan profesor prozradil, i když zdůraznil, že bychom spíše měli mluvit o sestřičkách, tedy v množném čísle. „Sestřičky mi mnohdy pomohly, a to i ve vědecké a výzkumné práci, a nebýt například v IKEM Majky Hofmanové a Mileny Herlové, nedal bych určitě tak snadno dohromady svou kandidátskou disertační práci. A nebýt dalších sestřiček, s nimiž jsem spolupracoval později na metabolické jednotce v IKEM a v diabetologické ambulanci, nezrodila by se ani moje habilitační práce,“ doznal bez obalu s tím, že i na jeho současném pracovišti jsou sestřičky „základní oporou péče o pacienty, lékařské i ošetrovatelské“. Profesor Anděl se věnuje výzkumu a vzdělávání, a tak je jistě zajímavý jeho názor na to, v čem

vidí hlavní smysl práce sester v tomto směru. „Kvalifikované sestry jsou potřeba pro asistenci při řešení nejrůznějších výzkumných úloh včetně těch, které vedou k základnímu výzkumu nebo výzkumu fyziologickému či molekulárněbiologickému. A pak je tu ale ještě specifický ošetrovatelský výzkum, který má svá velká témata spojená s ošetrovatelstvím. Dnes večer tady například mezi finalisty bodovala sestřička, která aplikovala metodu vlhkého hojení ran. Myslím, že právě toto je velké sesterské téma, stejně jako prevence proleženin, výživa v nemocnici a nemocniční hygiena. Poslední jmenované je dokonce téma, které v moderní době nemá hranic, protože infekcí přibývá. A typicky ošetrovatelskými tématy jsou i různé psychologické a sociologické aspekty péče v nemocnici. Myslím, že právě koncentrace na typicky ošetrovatelská témata je to, co charakterizuje ten typický sesterský výzkum.“

Dana Frantálová

Prof. MUDr. Michal Anděl, CSc.

SESTRA ROKU 2009 – PODĚKOVÁNÍ

Porota 2. kola soutěže Sestra roku 2009:

Post předsedkyně poroty přijala **Mgr. Vendula Pírková**, ředitelka odb. vědy a vzdělávání MZ ČR.

V porotě dále zasedli:

- **ing. Martina Čuhajová** – zástupce generálního partnera společnosti HARTMANN-RICO, a. s., Sales Manager
- **Bc. Martin Holub** – zástupce hlavního partnera společnosti 3M Česko spol. s r. o., vedoucí divize Medical zdravotnictví
- **Jindra Pavlicová** – vítězka kategorie Nemocniční péče za rok 2008
- **Jana Korandová** – vítězka kategorie Sestra ve výzkumu a vzdělávání za rok 2008
- **prof. MUDr. Jiří Hoch, CSc.** – přednosta Chirurgické kliniky 2. LF UK Praha a FN nemocnice v Motole
- **prof. MUDr. Richard Rokyta, DrSc.** – přednosta Ústavu normální, patologické a klinické fyziologie 3. LF UK Praha
- **doc. PhDr. Darja Jarošová, Ph.D.** – vedoucí Ústavu ošetrovatelství a porodní asistence, Zdravotně sociální fakulta, Ostravská univerzita v Ostravě
- **prof. PhDr. Valerie Tóthová, Ph.D.** – vedoucí katedry a proděkan pro pedagogickou

činnost, katedra ošetrovatelství, Zdravotně sociální fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

- **prof. MUDr. Jiřina Bartůňková, DrSc.** – přednosta Ústavu imunologie 2. lékařské fakulty UK a Fakultní nemocnice v Motole
- **Mgr. Irena Trpišová** – náměstkyně pro ošetrovatelskou péči, úsek ošetrovatelské péče Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

Ceny finalistům a vítězkám dodaly společnosti:

- 3M Česko spol. s r. o. • Aeolus řecká cestovní kancelář, s. r. o. • Bayer s. r. o. • Bohemia hotel club & golf • Ferrero Česká s. r. o.
- Grada Publishing, a. s. • Hartmann-Rico, a. s. • Hypokramed spol. s r. o. • Juwital, s. r. o.
- Mladá fronta a. s. a taktéž její divize Medical Services a Knihy • Richter Gedeon, organizační složka • SIRTATÉ LÁZNĚ Ostrožská Nová Ves s. r. o. • ZEPTER INTERNATIONAL s. r. o.

Odborná garance: MZ ČR

Záštita: Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97; primátor hlavního města Prahy MUDr. Pavel Bém

Generální partner:

pomáhá léčit.

Hlavní partner:

Partneré:

RICHTER GEDEON

Příloha časopisu Sestra REDAKCE šéfredaktorka – Mgr. Martina Peláňková Ester Kopecská, DiS. (redaktorka), Filip Kůt, DiS. (redaktor) externí spolupracovníci Bc. Jana Bednářová, JUDr. Václav Tomek Mgr. Marcela Kolářová, JUDr. Václav Tomek redakční rada předsedkyně redakční rady – Mgr. Jana Nováková, Mgr. Zuzana Bittnerová, doc. PhDr. Maria Boledová, PhDr. Ivana Kohoutová, Eva Kvasnicová, Mgr. Jana Jelínková, Ing. Iva Merhautová, Mgr. Jana Mikulová, Ivana Königsmarková, Jaroslava Mrázková, Bc. Nina Müllerová, Bc. Marie Pavlíková, doc. PaedDr. Mgr. Dagmar Pavlová, CSc., Mgr. Vendula Pírková, PhDr. Radomíra Pokojová	korektorky Jiřina Hanžlová, Marcela Vencurová, Pavla Vašíčková, Adéla Lapáková, Eva Škamllová Art Director – Petr Hrončík grafická úprava – Karolína Hejná INZERCE Group Manager – Marcela Horáková tel. 225 276 443, e-mail: horakova@mf.cz Július Korec (inzerce) mobil 724 738 125, e-mail: korec@mf.cz Martina Kunová (personální inzerce) tel. 225 276 329, e-mail: kunova@mf.cz, fax 225 276 448 Hana Jurnová (Traffic Manager) tel. 225 276 394, e-mail: jurnova@mf.cz, fax 225 276 222	mlf MLADÁ FRONTA generální ředitel Karel Polcar ředitel divize B2B – kreativní ředitel Michael Dědek, René Decastello VÝROBA retuší: Michal Žák (vedoucí), Daniel Procházka, Milan Kubička, Radek Müller, Libor Horyna, Lenka Horáková technické zpracování: Pavel Měchura MARKETING Alena Maňková (vedoucí marketingu B2B) Hana Matejčková (Junior Brand Manager) Ondřej Hynek (produční)	DISTRIBUCE Sona Štárhová (vedoucí distribuce) Martina Radíková (distribuční zpracování dat) Jana Ratajová (manager předplatného) Vydává Mladá fronta a. s. www.mf.cz, IC 48240315 Adresa redakce Sestra, Mezi Vodami 1952/9, 143 00 Praha 4, tel. 225 276 355, 225 276 358, 225 276 413 sekretariát: 225 276 111, fax 225 276 333 e-mail: pelikanova@mf.cz, kopecka@mf.cz, kut@mf.cz www.sestraz.cz, www.sestraroku.cz Předplatné pro ČR a SR Postservis, předplatné, Poděbradská 39, 190 00 Praha 9 tel. 800 300 302, fax 284 011 847, e-mail: mf.prest@cpost.cz	www.periodik.cz Distribuce V ČR společností holdingu PNS, a. s. Cena ročního předplatného je 600 Kč/ 255 € / 770 Skk. Objednávky do zahraničí: Mediaservis, s. r. o., odů, vývozu tisku, Sazešská 12, 225 62 Praha 10, tel. 271 199 255, fax 271 199 902 Smluvní vztah mezi vydavatelem a předplatitelem se řídí všeobecnými obchodními podmínkami pro předplatitele Předplatné se automaticky prodlužuje. Tisk Europrint Číslo vychází 11. 3. 2010
--	--	---	--	--

